

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 29.10.2008
COM(2008) 706 final

COMUNICARE A COMISIEI

De la criza financiară la redresare: un cadru de acțiune la nivel european

COMUNICARE A COMISIEI

De la criza financiară la redresare: un cadru de acțiune la nivel european

Acțiune coordonată la nivelul Uniunii Europene

Criza fără precedent care a cuprins piețele financiare internaționale a dat naștere unor provocări majore pentru UE. Acțiunea coordonată la nivelul UE a tuturor celor 27 de state membre a fost eficientă pentru stabilizarea sistemului bancar european. Măsurile trebuie aplicate rapid, astfel încât sistemul financiar să fie alimentat cu lichiditățile atât de necesare. Cu toate acestea, criza financiară nu s-a încheiat încă, manifestându-se deja ca un declin major ce afectează economia globală, gospodăriile individuale, mediul de afaceri și locurile de muncă. Este de așteptat ca șocurile pe care le suportă economia europeană să determine, pe termen mediu, atât o scădere a ratei de creștere potențiale, cât și o reducere semnificativă a creșterii reale în 2009 și 2010. Având în vedere că investițiile vor fi făcute cu precauție pentru a se evita riscurile, productivitatea va suporta o presiune de sus în jos, iar inovarea ar putea fi afectată.

Forța Europei constă în solidaritatea ei și în capacitatea noastră de a acționa împreună. Toate statele membre vor fi afectate, chiar dacă în moduri diferite și în grade diferite, fiind probabil ca șomajul să crească, cererea să scadă și situațiile bugetare să se deterioreze. Prin acțiunea comună se obține un răspuns mai eficient și mai credibil. Dimpotrivă, dacă statele membre acționează în mod individual, eforturile acestora nu vor fi suficiente. Pe de altă parte, există riscul unor efecte negative nedorite asupra altor state membre.

Faptul că UE a fost capabilă să acționeze în comun atunci când presiunea suportată de piețele financiare era la intensitatea maximă a reprezentat un factor esențial pentru stabilizarea sectorului bancar. Coordonarea acțiunilor naționale în cadrul unor principii comunitare clare, la care s-a adăugat acțiunea directă a UE, s-a dovedit a fi abordarea corectă. Aceasta a fost susținută de acțiunea decisivă, coordonată și eficace: la nivelul UE, de către Președinția franceză a Consiliului, Comisie și Banca Centrală Europeană, iar la nivel național de către statele membre, cu sprijinul total și deplina cooperare a Parlamentului European.

Uniunea Europeană ar trebui să valorifice acest succes și să decidă abordarea etapelor următoare ale crizei în mod unitar și coordonat, transformând astfel aceste provocări în oportunități; în același timp, să adauge anumite măsuri pe termen scurt la Strategia de la Lisabona pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă. Presentul document stabilește o abordare în trei puncte, care va fi dezvoltată într-un plan de acțiune/cadru global de redresare la nivelul UE:

- *O nouă arhitectură a piețelor financiare la nivelul UE*
- *Măsuri de contracarare a impactului asupra economiei reale*
- *Un răspuns global la criza financiară*

Prezenta comunicare constituie o contribuție a Comisiei la dezbaterile ce are loc în prezent în cadrul UE, dar și cu partenerii noștri internaționali, cu privire la modul în care se poate identifica soluția optimă la criza actuală și la consecințele acesteia. La 26 noiembrie, Comisia va propune un cadru mai detaliat de redresare a UE, în contextul Strategiei de la Lisabona pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă, prin reunirea unor inițiative punctuale și pe termen scurt, menite să contribuie la contracararea efectelor negative asupra economiei

globale, precum și prin adaptarea măsurilor pe termen mediu și lung ale Strategiei de la Lisabona la situația de criză.

1. O NOUĂ ARHITECTURĂ A PIEȚELOR FINANCIARE LA NIVELUL UE

Coordonarea sectorului financiar european pentru a-l scoate din criză

Prin strânsă conlucrare, statele membre și Comisia au convenit o serie de măsuri imediate pentru protejarea economiilor cetățenilor noștri și pentru salvarea băncilor în dificultate. Reacția inițială la diferitele pachete de măsuri destinate piețelor de credit a fost pozitivă, însă acestea trebuie puse în aplicare de urgență, iar impactul acestora va trebui evaluat constant. Politica în domeniul concurenței reprezintă o contribuție vitală pentru a se obține o reacție coordonată și, în același timp, statele membre beneficiază în continuare de posibilitatea de a interveni atunci când este necesar, în funcție de situația existentă la nivel național¹. Comisia va continua să asigure condiții de egalitate între beneficiarii ajutorului din partea sectorului public și cei care nu beneficiază de un astfel de ajutor.

Cu toate acestea, situația sistemului financiar mondial este în continuare foarte fragilă, iar riscul unei grave contracții a creditului nu a fost înlăturat. În consecință, este exclusă orice automulțumire când este vorba de implementarea strategiei de coordonare a sectorului financiar european, pentru a-l scoate din criză. UE trebuie să acționeze în continuare în mod coordonat, pentru a optimiza succesul acțiunii sale. Este necesar, în special:

- *să existe în continuare o puternică susținere a sistemului financiar de către BCE și celelalte bănci centrale.* Băncile centrale au dovedit o impresionantă flexibilitate și inventivitate prin faptul că au oferit suficientă lichiditate sectorului bancar și au intervenit pentru ca această criză să nu cuprindă și alte segmente ale sistemului financiar;
- *să fie puse în aplicare în mod consecvent și rapid planurile de salvare stabilite de statele membre.* Această măsură este esențială pentru ca încrederea în sectorul bancar al UE să fie restabilită rapid și, în acest mod, daunele aduse economiei să fie limitate și să se creeze condițiile pentru o redresare puternică și susținută. Consecvența este un element necesar pentru se optimiza impactul global, la nivelul UE, al planurilor de salvare, pentru a se evita fragmentarea pieței interne și pentru a se menține condițiile de egalitate între beneficiarii ajutorului sectorului public și cei care nu beneficiază de un astfel de ajutor;
- *să fie adoptate măsuri decisive pentru a se limita răspândirea crizei în toate statele membre.* Criza financiară a început deja să afecteze statele membre din Europa centrală și de est, care au aderat recent la UE. Pentru a face față acestei amenințări, UE este pregătită să acorde asistență financiară substanțială pe termen mediu, împreună cu FMI, acelor state membre care se confruntă cu presiuni asupra balanței de plăți sau a căror stabilitate financiară este grav amenințată.

¹ Comisia a adoptat o Comunicare referitoare la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul măsurilor adoptate în legătură cu instituțiile financiare în contextul actualei crize financiare mondiale (JO C, 270/8, 25.10. 2008).

Asigurarea unei reglementări și supravegheri consolidate

În paralel cu stabilizarea crizei, va fi necesar să se treacă la etapa restructurării sectorului bancar și, într-o etapă ulterioară, băncile să fie retrocedate sectorului privat. Comisia va lucra direct cu statele membre pentru a asigura că restructurarea unor segmente din sectorul bancar se va desfășura într-un mod care să asigure pe viitor o concurență echitabilă și sănătoasă în acest sector. Pentru a putea să-și finanțeze planurile de investiții, persoanele fizice și juridice trebuie să aibă acces la un sistem bancar sănătos și stabil, iar societatea în ansamblu va beneficia de pe urma măsurilor adoptate, menite să asigure în continuare disponibilitatea creditului, în condiții rezonabile.

Comisia a prezentat propuneri privind garantarea depunerilor și cerințele de capital, precum și cu privire la eliminarea riscului unor efecte prociclice ale normelor și standardelor contabile. De asemenea, în curând Comisia va face propuneri privind agențiile de rating și remunerația directorilor de întreprinderi. În plus, au fost demarate lucrări privind adecvarea supravegherii pieței de capital și gestionarea riscului, inclusiv în ceea ce privește instrumentele financiare derivate, fondurile speculative și investițiile în societățile necotate. Comisia încurajează Consiliul și Parlamentul European să acorde prioritate examinării propunerilor sale, astfel încât să poată fi puse în aplicare, în cel mai scurt timp, norme și supraveghere mai ferme, de natură să contribuie la redobândirea încrederii în sistem.

Aceste măsuri vor remedia deficiențele identificate și vor sprijini redobândirea încrederii în sistem, în ansamblul său. Este necesar să redefinim modelul normativ și de supraveghere din sectorul financiar al UE, în special pentru marile instituții financiare transfrontaliere. Modul actual de organizare a supravegherii comunitare, și anume pe bază națională, limitează posibilitatea unei supravegheri macroprudențiale eficiente. Comisia a lansat lucrările privind tipul de sistem de supraveghere de care avem nevoie în viitor, prin intermediul Grupului De Larosière².

2. MĂSURI DE CONTRACARARE A IMPACTULUI ASUPRA ECONOMIEI REALE: UN CADRU PENTRU REDRESARE

Impactul contracției creditului asupra economiei globale se va resimți în creșterea șomajului și reducerea cererii de bunuri și servicii de la întreprinderi, indiferent de dimensiunea acestora. Instrumentele de care dispune acest domeniu de politică pentru a combate șomajul și a stimula cererea se află, în principal, la îndemâna statelor membre. Cu toate acestea, dimensiunea comunitară aduce o valoare adăugată acțiunilor naționale. După cum demonstrează rezultatele pozitive ale Strategiei de la Lisabona, atunci când statele membre și Comisia cooperează pentru stimularea creșterii economice și a ocupării forței de muncă se pot obține beneficii suplimentare considerabile.

Cu toate acestea, în contextul crizei actuale, este necesar ca UE să adapteze la situația de criză măsurile pe termen mediu și lung ale Strategiei de la Lisabona. UE trebuie să adauge acțiuni pe termen scurt pe agenda sa de reformă structurală și, în același timp, să continue investiția în viitor prin:

² Misiunea grupului este de a studia organizarea instituțiilor financiare europene pentru a se garanta soliditatea prudențială, buna funcționare a piețelor și cooperarea europeană consolidată privind supravegherea stabilității financiare, mecanismele de avertizare timpurie și gestionarea crizei, inclusiv gestionarea riscurilor transfrontaliere și transsectoriale. De asemenea, grupul va analiza cooperarea dintre UE și celelalte jurisdicții majore, pentru a contribui la menținerea stabilității financiare la nivel mondial. Membrii grupului sunt: Jacques de Larosière (președinte), Leszek Balcerowicz, Otmar Issing, Rainer Masera, Callum McCarthy, Lars Nyberg, José Perez Fernandez, Onno Ruding.

- creșterea investițiilor în cercetare și dezvoltare, inovare și educație;
- promovarea flexibilității, ca mijloc de a proteja cetățenii și de a le oferi mijloacele de natură să le deschidă oportunități de angajare, ceea ce este mai important decât oferirea unor locuri de muncă propriu-zise;
- crearea condițiilor pentru ca întreprinderile, în special IMM-urile, să-și dezvolte piețele la nivel național și internațional;
- stimularea competitivității europene prin dezvoltarea unei economii tot mai ecologice, o abordare menită să creeze noi locuri de muncă și tehnologii noi, prin eliminarea constrângerilor în materie de securitate energetică și prin îndeplinirea obiectivelor pe care ni le-am propus în domeniul protecției mediului.

Cu cât Europa va reuși să-și coordoneze mai eficient eforturile, cu atât mai mult vor spori efectele benefice ale acestor măsuri. În același spirit de parteneriat ce caracterizează Strategia de la Lisabona, facem apel la statele membre să accepte niveluri superioare de coordonare, astfel încât să facem față noilor provocări.

Pactul de stabilitate și de creștere

Având în vedere amploarea europeană a șocurilor și faptul că, în prezent, presiunile inflaționiste sunt mai scăzute, politica monetară și fiscală poate contribui la susținerea cererii. Este posibil ca situația bugetelor naționale să se deterioreze considerabil în anii următori, din cauza scăderii veniturilor. În parte, scăderea veniturilor este determinată de încetinirea activității economice, în schimb acel segment legat de ajustarea anumitor sectoare, cum ar fi sectorul supradimensionat al locuințelor, va avea unele consecințe de mai lungă durată asupra veniturilor. Din previziuni rezultă o deteriorare bugetară globală în UE de peste 1 punct procentual din PIB în cursul anului viitor, cu variații mari de la un stat membru la altul. În parte, acest lucru ar putea să atenueze impactul încetirii pe termen scurt, însă cu prețul deteriorării finanțelor publice, chiar înainte de a fi luate în calcul planurile de salvare financiară. Cu toate acestea, în prezent se estimează că deficitul UE și, în special, deficitul zonei euro, va rămâne sub 3% din PIB, în principal datorită implementării anterioare a Pactului de stabilitate și de creștere.

Cea mai mare parte dintre măsurile anunțate pentru susținerea stabilității financiare (garanții) nu vor avea un efect imediat asupra deficitului, iar costurile bugetare reale vor fi suportate în măsura în care se va recurge la garanții publice. În același timp, măsurile adoptate pentru recapitalizarea băncilor au produs deja o creștere a nivelului de îndatorare. Împreună cu dovada unei deteriorări structurale continue a echilibrelor bugetare, acest fapt poate da naștere la temeri privind sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice, în special în țările cele mai expuse.

Pactul de stabilitate și de creștere oferă cadrul adecvat de politică, întrucât realizează un echilibru între nevoia de stabilizare pe termen scurt și cerințele reformei structurale pe termen lung, în special prin susținerea procesului de adaptare. Punerea în aplicare a pactului ar trebui să garanteze că orice deteriorare a finanțelor publice este însoțită de măsuri de reformă structurală adaptate situației, în același timp asigurându-se redresarea pozițiilor bugetare viabile. Politicile bugetare ar trebui să valorifice deplin nivelul de flexibilitate oferit de tratat și de Pactul de stabilitate și de creștere, revizuit, și, de asemenea, ar trebui să țină seama de următoarele principii:

- politica bugetară ar trebui menținută pe o traiectorie durabilă, concretizându-se astfel așteptările privind soluționarea controlată a crizei;

- ar trebui să se țină seama de diferențele dintre țări în ceea ce privește marja de manevră bugetară, care depind de existența unor instituții bugetare naționale solide și credibile, precum și de cadrele bugetare pe termen mediu;
- programul de reformă structurală ar trebui să fie ambițios și să acorde o atenție deosebită reformelor menite să consolideze capacitatea de rezistență la criză și să sporească durabilitatea pe termen lung;
- reformele care vizează susținerea cererii pe termen scurt ar trebui să fie oportune, punctuale și temporare.

Metoda excesului de deficit ar trebui considerată drept susținere reciprocă pentru depășirea dificultăților actuale și pentru asigurarea durabilității pe termen lung. Se va face o distincție clară între efectele asupra bugetului ale erorilor politicii în domeniu și efectele ciclice, inclusiv efectele pachetului de măsuri de salvare, adoptate ca răspuns la criza financiară. În procesul de supraveghere se va ține seama, în special, de creșterile nivelurilor de îndatorare rezultate din aplicarea planurilor de salvare.

Accelerarea reformei și a investițiilor

Este de așteptat ca șocurile care lovesc economia europeană să reducă rata de creștere potențială, pe de o parte, și să sporească șomajul, pe de altă parte, determinând o scădere a cererii. Prin urmare, reformele structurale sunt esențiale pentru susținerea cererii pe termen scurt, facilitarea tranzițiilor în interiorul pieței muncii pe termen scurt și mediu și sporirea, pe termen lung, a creșterii potențiale.

Va fi deosebit de important să se asigure că investițiile sunt astfel orientate încât să se obțină efectul optim. Acest lucru înseamnă că sectorul public comunitar și cel național vor trebui să sprijine întreprinderile în vederea obținerii unui dublu impact pentru a se compensa diminuarea cererii pe termen scurt, însă acest lucru se va face în așa fel încât reforma și modernizarea să fie susținute pe termen mai lung. În cadrul priorităților de reformă actuale, identificate de Strategia de la Lisabona, statele membre ar trebui să acorde o prioritate imediată reformelor-cheie care susțin inovarea și investițiile care sporesc productivitatea astfel încât, pe lângă faptul că acestea vor diminua inflația și vor susține veniturile gospodăriilor prin măsuri de protecție socială punctuale, vor avea drept efect susținerea cererii.

În plus, în contextul unui sistem financiar care se confruntă cu un proces îndelungat de reducere a efectului de pârghie și având în vedere că se așteaptă modificări la nivelul predilecției pentru risc a sectorului bancar, va fi necesar să se identifice un răspuns la întrebarea privind modul în care se vor finanța tehnologiile inovatoare, se va menține competitivitatea internațională a industriei europene și se vor finanța IMM-urile. În plus, va fi necesar să se acorde o atenție continuă acțiunilor menite să deschidă piețele țărilor terțe în favoarea întreprinderilor europene, în special a întreprinderilor mici și mijlocii.

Împreună cu statele membre, Comisia va examina următoarele măsuri:

- ca urmare a reuniunii informale a ECOFIN de luna trecută, Grupul Băncii Europene de Investiții a propus un pachet global de 30 miliarde de euro pentru credite în beneficiul întreprinderilor mici și mijlocii din Europa, care vor fi acordate prin intermediul băncilor comerciale. Această măsură constituie o creștere substanțială în raport cu politica sa uzuală de creditare în acest sector, însă măsura trebuie pusă în aplicare de urgență;
- prin strânsă conlucrare cu Comisia, BEI ar putea să-și accelereze acțiunea privind finanțarea proiectelor care vizează schimbările climatice, securitatea energetică și infrastructurile, în special proiectele cu caracter transfrontalier. Este posibil să fie necesară

consolidarea bazei de capital a BEI, de exemplu prin avansarea datei la care va avea loc următoarea majorare de capital al băncii, în prezent programată a avea loc în cursul anului 2010;

- BERD a jucat un rol cheie în reforma sectorului financiar și în finanțarea sectorului privat din noile statele membre. Având în vedere contextul financiar actual, activitățile sale în aceste țări ar putea fi consolidate;
- cu un pachet financiar de peste 350 miliarde de euro pentru perioada 2007-2013, politica de coeziune oferă un sprijin considerabil investițiilor publice ale statelor membre și regiunilor UE. Împreună cu statele membre, Comisia va examina posibilitățile de accelerare a proiectelor de investiții și de anticipare a plăților către statele membre;
- identificarea unor mijloace inovatoare de finanțare pentru o categorie amplă de proiecte de infrastructură, printre care transportul, energia și rețelele de tehnologii avansate, de exemplu printr-o mai bună valorificare a parteneriatelor dintre sectorul public și cel privat;
- impulsivarea eficienței energetice și a tehnologiilor ecologice, de exemplu la clădiri și la vehiculele ecologice, ceea ce ar constitui noi oportunități pentru economie, inclusiv pentru IMM-uri și, în același timp, ar ajuta UE să-și atingă obiectivele în domeniul schimbărilor climatice;
- creșterea cererii de bunuri și servicii cu eficiență energetică prin diminuarea impozitării și alte măsuri fiscale punctuale;
- menținerea oportunităților de export și crearea altora noi pentru întreprinderile din UE, inclusiv pentru IMM-uri, printr-un program proactiv care să vizeze deschiderea piețelor, inclusiv încheierea de acorduri comerciale și prin punerea în aplicare a strategiei noastre privind accesul la piețe;
- utilizarea politicilor naționale și comunitare în domeniul concurenței și al consumatorului în scopul de a eficientiza funcționarea piețelor, a scădea prețurile la consumator și a valorifica deplin piața unică.

Acționând împreună în spiritul parteneriatului și coordonându-și activitățile, statele membre și instituțiile europene pot mobiliza fonduri importante pentru accelerarea investițiilor atât de necesare și pentru crearea condițiilor prin care UE să iasă mai puternică din criză.

Soluționarea problemelor privind ocuparea forței de muncă și impactul social

Declinul economic va afecta familiile și gospodăriile, precum și persoanele cele mai vulnerabile din societățile noastre. Acest lucru s-a resimțit deja la nivelul șomajului. UE trebuie să acționeze pentru a reduce la minim impactul asupra locurilor de muncă și asupra șomajului și să utilizeze pârghiile de care dispune pentru atenuarea impactului social. Cu toate că principala responsabilitate revine statelor membre, o bună coordonare între acțiunea comunitară și cea națională va fi utilă. Comisia va colabora cu partenerii sociali pentru a identifica cele mai bune mijloace de a face față crizei. Ar trebui încurajată în continuare crearea de locuri de muncă în domenii cu potențial de creștere economică – de exemplu, serviciile în folos personal, asistența medicală și serviciile sociale, acestea fiind o sursă bogată de locuri de muncă și, în același timp, reprezintă un instrument de acces la piața muncii și de oportunități.

În trecut, Europa a avut de suferit din cauză că nu a aplicat măsuri energice pe piața muncii prin care să contribuie la reconversia profesională a lucrătorilor, să-i ajute la găsirea unui loc de muncă și să creeze noi locuri de muncă. În prezent, necesitatea susținerii procesului de

tranziție în interiorul pieței muncii, creșterea cererii și ofertei de forță de muncă și coroborarea acestora, precum și creșterea productivității muncii reprezintă o urgență. Acest lucru înseamnă aplicarea măsurilor promovate de Strategia de la Lisabona, inclusiv:

combaterea efectelor șomajului prin crearea posibilității ca statele membre să reprogrameze fondurile în cadrul Fondului Social European pentru susținerea măsurilor de reintegrare rapidă a șomerilor pe piața muncii.

- reevaluarea eficacității Fondului european de adaptare la globalizare;
- sprijinirea șomerilor pentru înființarea unei afaceri, rapid și fără costuri mari;
- monitorizarea impactului crizei asupra diferitelor sectoare afectate de adaptările structurale și utilizarea mijloacelor oferite de regimul ajutoarelor de stat pentru a facilita acordarea de sprijin oportun, punctual și temporar, atunci când este cazul;
- aplicarea în continuare a principiului flexicurității: în special, prin măsuri energice de politică pe piața forței de muncă, în domeniul reformei fiscalității și prestațiilor sociale, precum și prin măsuri care să vizeze o mai bună adecvare a competențelor individuale cu cerințele de pe piața forței de muncă. Există riscul ca situația să fie deosebit de dificilă pe ultima treaptă a pieței muncii, prin urmare va fi deosebit de important să se atenueze șocul unei restructurări inevitabile, să fie susținute veniturile și să se acorde un sprijin bine țintit în ceea ce privește protecția socială.

3. RĂSPUNS GLOBAL LA CRIZA FINANCIARĂ

Fiecare regiune a lumii a fost afectată de criză și nicio regiune care acționează în mod individual nu poate înlătura efectele acesteia. Există semne clare că această criză cuprinde piețele emergente și va intensifica presiunile existente asupra țărilor în curs de dezvoltare. Este important să fie ținută sub control extinderea acesteia, iar FMI ar trebui să fie pregătit să intervină, în funcție de situație, printr-o finanțare de urgență. Europa va colabora cu FMI și va pune în aplicare instrumentul de ajutor macro-financiar, în special pentru sprijinirea țărilor din zona de vecinătate. Europa este și va rămâne un factor activ în răspunsul global coordonat.

Criza financiară actuală a pus în evidență, mai mult ca niciodată, interacțiunea dintre politicile macroeconomice și piețele financiare, la scară mondială. Prin urmare, pentru a face față crizei, vor trebui remediate deficiențele în domeniul normativ și al supravegherii, precum și dezechilibrele macroeconomice și ale cursului de schimb, care se află, printre altele, la originea crizei actuale.

Criza financiară a pus probleme privind guvernarea globală, care depășesc sectorul financiar în sine. A ieșit în evidență problema dezechilibrelor mondiale, însă aceasta trebuie văzută, de asemenea, în contextul mai amplu al necesității de a menține angajamentul UE privind liberalizarea schimburilor comerciale și a serviciilor și aprofundarea cooperării multilaterale, combaterea tendințelor protecționiste și obținerea unor rezultate pozitive la Runda Doha a OMC. Este necesar, de asemenea, ca beneficiile obținute din creșterea durabilă să fie împărțite cu țările în curs de dezvoltare, în special în această perioadă de volatilitate a prețurilor la materiile prime, și să se identifice răspunsuri la provocări precum schimbările climatice, prosperitatea mondială și îndeplinirea Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului.

Ca urmare a inițiativei UE, la care Comisia a participat deplin, la data de 15 noiembrie se va desfășura, în Statele Unite, primul summit internațional privind criza internațională. Unul dintre obiectivele summit-ului este de a demara procesul de ameliorare a coordonării la nivel mondial, de a reexamina rolul instituțiilor internaționale în supravegherea piețelor financiare și de a adapta structurile guvernantei mondiale la cerințele viitorului. Comisia a sprijinit activ

eforturile internaționale menite să ofere un cadru coerent de abordare a problemelor în materie de investiții la nivel mondial, inclusiv în ceea ce privește principiile și practicile general acceptate ale FMI cu privire la fondurile suverane de investiții.

În vederea reducerii riscului de recurență a crizelor financiare în viitor, este necesar să se adopte o serie de măsuri pentru reformarea arhitecturii financiare mondiale. În ansamblu, aceste măsuri ar trebui să aibă în vedere următoarele aspecte:

- consolidarea coerenței internaționale și a calității cadrului normativ, implicit prin punerea în practică a reformelor (în conformitate cu metodele prevăzute în foile de parcurs întocmite de ECOFIN și cu recomandările FSF), precum și extinderea acestora la nivel mondial;
- consolidarea coordonării internaționale între controlorii financiari;
- consolidarea supravegherii macroeconomice și prevenirea crizelor prin regruparea aspectelor macro- și microprudențiale, consolidarea stabilității financiare și dezvoltarea sistemelor de alertă rapidă; precum și
- dezvoltarea în continuare a capacității de gestionare a crizelor financiare și de soluționare a crizei la nivel național, regional și multilateral.

În fine, pentru asigurarea stabilității financiare, va fi esențial să se întreprindă o reorganizare fundamentală a instituțiilor relevante. Numai în acest fel putem stabiliza în mod durabil rezultatele obținute cu ocazia diferitelor summit-uri consacrate crizei financiare mondiale. Criza actuală a evidențiat unele puncte slabe ale sistemului european de reglementare, însă Europa este bine poziționată pentru a juca un rol activ la configurarea noii arhitecturi mondiale și la eficientizarea acesteia. Această arhitectură ar trebui să se întemeieze pe următoarele principii-cheie:

- eficiență: este necesar un echilibru care să asigure rapiditatea și calitatea deciziilor, fără intervenții excesive;
- transparență și responsabilizare: organizațiile noi sau reformate trebuie să fie responsabilizate în mod corespunzător, și, de asemenea, trebuie introduse mai multe elemente de stimulare a punerii în aplicare și a controlului acesteia;
- reprezentare: grupurile mondiale ar trebui să includă principalele țări emergente, astfel încât să crească legitimitatea procesului decizional. De asemenea, ar trebui soluționată problema reprezentării fragmentate a țărilor europene și a zonei euro, pentru a spori astfel eficacitatea și influența generală a UE.

Riscuri și oportunități

Pentru combaterea crizei, UE trebuie să întreprindă acțiuni eficiente încă din acest moment. Aceste acțiuni trebuie să fie inteligente, astfel încât să determine schimbările necesare din economia noastră, asigurând că vom ieși din criză pregătiți să valorificăm deplin revigorarea, atunci când se va produce. Acest lucru poate fi îndeplinit cel mai bine dacă profităm de oportunitățile care ni se oferă pentru a continua restructurarea economiilor noastre, formarea și pregătirea cetățenilor noștri pentru a face față noilor provocări, concomitent cu sprijinirea persoanelor celor mai vulnerabile din societățile noastre, în spiritul articolului 2 din tratat. Experiența ne-a demonstrat că reușita noastră se întemeiază pe renunțarea la naționalismul economic și că eliminarea barierelor dintre statele membre, valorizarea dimensiunii și forței pieței interne a UE au constituit vectorii creșterii economice europene.

UE s-a confruntat, în decursul istoriei sale, cu diferite tipuri de criză, însă întotdeauna a reușit să iasă din aceste crize mai puternică și mai unită. Am demonstrat deja că, atunci când cele 27 de state membre și instituțiile europene hotărăsc să acționeze împreună, reușim să obținem rezultate și să răspundem așteptărilor cetățenilor noștri. Criza actuală poate fi, de asemenea, o șansă pentru Europa, iar acțiunile descrise în acest document arată modul în care putem acționa împreună pentru angajarea Uniunii Europene pe drumul redresării.